

Forgetting the Halacha

Benedict Roth, July 2011, with acknowledgements to Rabbi Yedidya Sinclair.

1. B'Midbar 25

Moshe said to the judges of Israel, "Let everyone kill those of his people who are attached to Baal Peor."

A man of Israel came and brought the Midianite woman to his brothers, in the sight of Moshe and the whole community of Israel. They were crying in front of the "Tent of Meeting."

Pinchas, the son of Elazar, the grand-son of Aharon the Priest, saw.

He stood up amidst the community and he took a spear in his hand. He went after the man of Israel into the tent and speared both of them – the Jewish man and the woman – in her belly and the plague stopped. Twenty-four thousand people had died.

God said to Moshe,

"Pinchas, the son of Elazar, the grand-son of Aharon the Priest, has turned away my anger from the people of Israel through 'jealousing my jealousy' among them, and I didn't destroy, in my jealousy, the people of Israel.

Therefore I do declare, I give him my covenant of peace. He and his descendants shall possess the priestly covenant for ever because he was zealous for his God and he atoned for the people of Israel."

2. Mishna Sanhedrin 9:6

If someone steals Temple vessels or uses magic to cast a curse or has a sexual relationship with an Aramean then the zealots may kill him . . .

3. Tur, Hoshen Mishpat, Section 425

If someone has a sexual relationship with a non-Jew then someone who is zealous for God may kill him. However, if he comes to a court and asks for guidance they may not tell him to do so.

If he, on his own, feels from the sinners a desire to be zealous and wants to kill him then he may do so providing that it is during the sexual act and in public. After the act or in private he may not kill him.

4. Talmud Bavli, Sanhedrin, 82a

Moshe said to the judges of Israel, "Let everyone kill those of his people who are attached to Baal Peor."

The tribe of Shimon went to Zimri ben Salu and said, "They're judging capital cases and you're sitting silent?" What did he do? He assembled 24,000 of Israel, went to Cozbi, and said, "Listen to me." She said to him, "I am a king's daughter and my father told me only to listen to the greatest of them."

He said to her, "He's head of a tribe too, and he's a second-born while [Moshe] is only third-born." He grabbed her by her hair and brought her to Moshe. "Son of Amram", he said, "Is this woman forbidden or permitted? And, if you

במדבר פרק כה

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל שְׁפֹטֵי יִשְׂרָאֵל הֲרוּ אִישׁ אֶת אִשׁוֹ הַנִּצְמָדִים לְבַעַל פְּעוֹר:

וְהָיָה אִישׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יִקְרַב אֶל אִשׁוֹ אֶת הַמִּדְיָנִית לְעֵינֵי מֹשֶׁה וּלְעֵינֵי כָל עֵדֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָמָּה בָכִים פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:

וַיֵּרָא פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וּנְקָם מִתוֹךְ הָעֵדָה וַיִּקָּח רֶמֶחַ בְּיָדוֹ:

וַיָּבֹא אַחֵר אִישׁ יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּהָל וַיִּדְקֹר אֶת שְׁנֵיהֶם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת הָאִשָּׁה אֶל קִבְתָּהּ וַתַּעֲצֹר הַמִּגֶּפֶה מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

וַיְהִי הַיּוֹם הַהוּא בַּמִּגֶּפֶה אֲרֻבָּה וַעֲשָׂרִים אֲלָף:

וַיְדַבֵּר יְקוֹק אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר:

פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן הָשִׁיב אֶת חַמְתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּינָאוּ אֶת קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא כָלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּינָאָתִי:

לְכֵן אֹמַר הַנֶּנִּי נָתַן לִי אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם:

וְהָיְתָה לִי וּלְזֶרְעִי אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנָּה עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לְאַלְהֵיו וַיִּכְפֹּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

משנה מסכת סנהדרין פרק ט משנה ו

[ו] הגונב את הקסוה והמקלל בקוסם והבועל ארמית קנאין פוגעין בו . . .

טור חושן משפט סימן תכה

הבא על הגויה מי שמקנא לשם יכול להרגו אבל אם בא לב"ד לישראל אין מורין לו להרגו אבל אם הוא בעצמו יקנא לבו בחסאים וירצה להרגו הרשות בידו ודוקא בשעת מעשה ובפרהסיא אבל בצנעא או שפירש הבועל אין המקנא רשאי להרגו

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף פב עמוד א

ויאמר משה אל שפטי ישראל וגו' הלך שבטו של שמעון אצל זמרי בן סלוא, אמרו לו: הן דנין דיני נפשות, ואתה יושב ושותק? מה עשה עמד וקיבץ עשרים וארבעה אלף מישראל, והלך אצל כוזבי, אמר לה: השמיעי לי! אמרה לו: בת מלך אני, וכן צוה לי אבי: לא תשמעי אלא לגדול שבהם. אמר לה: אף הוא נשיא שבט הוא, ולא עוד אלא שהוא גדול ממנו, שהוא שני לבטן והוא שלישי לבטן. תפשה בבלוריתה, והביאה אצל משה. אמר לו: בן עמרם! זו אסורה או מותרת? ואם תאמר אסורה בת יתרו מי

say she's forbidden, who allowed you to marry the daughter of Yitro?"

Moshe forgot the halacha. Everyone burst into tears, as the Torah says, "they were crying in front of the Tent."

And then the Torah writes, "Pinchas ben Elazar saw . . .". What did he see? Rav said that he saw the deed and he remembered the halacha.

"O brother of my grand-father, didn't you teach me when you came down from Mount Sinai that when someone has a sexual relationship with a non-Jew the Zealots may kill him?"

He said, "Let he who read the letter execute it."

5. Talmud Bavli, Sanhedrin, 81a/b (foot/top of page)

Someone who has a relationship with an Aramean.

Rav Kahana asked Rav, "If the zealots don't kill him, what happens?" Rav forgot his learning. But Rav Kahana read in a dream the verse from Malachi, "Judah has been a traitor and has carried out an abomination in Israel and Jerusalem. For Judah has desecrated God's holy one, who he loved, and has had a relationship with the daughter of a foreign god."

He came to him and said, "This is what I have read." Then he remembered his learning.

6. Beyt Yosef, Hoshen Mishpat, Section 425

If someone has a relationship with a non-Jew then one who is zealous for God may kill him, as in the Mishna at the end of the 9th chapter of Sanhedrin, "if someone has a sexual relationship with an Aramean then the zealots may kill him".

The Rambam states in the 12th chapter of Hilchot Isurei Biya (halacha 5), "Anyone who has sexual intercourse with a non-Jew, whether married to her or promiscuously, in public in the sight of ten Jews or more, if the zealots kill him then they are considered praiseworthy and "quick off the mark." This is a halacha brought by Moshe from Sinai, and there is proof of it in Pinchas's deed.

7. Shulhan Aruch, Hoshen Mishpat, Section 425

If a rapist is pursuing someone, and others are pursuing him in order to save her, and she says, "Leave him alone in order to stop him killing me", one doesn't listen to her. Rather, they should get in his way and stop him by injuring his limbs, or if that's not possible, even at the cost of his life.

[Filler note from Rabbi Moshe Isserlis, the Rama]

If someone has sex with an idolater in public in the sight of ten other Jews then zealots may kill him. This only applies at the very time of the act – if he has separated then it is forbidden to kill him – and only applies if he has warned him and he has not separated. Furthermore, it only applies if the zealous one acts on his own. If he comes to the court to ask then they don't teach him to do this.

התירה לך? נתעלמה ממנו הלכה, געו כולם בבכיה, והיינו דכתיב +במדבר כ"ה+ והמה בכים פתח אהל מועד. וכתיב, +במדבר כ"ה+ וירא פנחס בן אלעזר, מה ראה? אמר רב: ראה מעשה, ונזכר הלכה. אמר לו: אחי אבי אבא, לא כך לימדתי ברדתך מהר סיני: הבועל את הנכרית קנאין פוגעין בו! אמר לו: קריינא דאיגרתא איהו ליהוי פרוונקא.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף פא עמוד ב

דף פב עמוד א

הבועל ארמית. בעא מיניה רב כהנא מרב: לא פגעו בו קנאין מהו? אינשייה רב לגמריה. אקריהו רב כהנא בחלמיה: (מלאכי ב') בגדה יהודה ותועבה נעשתה בישראל ובירושלים כי חלל יהודה קדש ה' אשר אהב ובעל בת אל נכר. אתא אמר ליה: הכי אקריין. אדכריה רב לגמריה

בית יוסף חושן משפט סימן תכה

הבא על הגויה מי שמקנא לשם יכול להרגו. משנה בסוף פרק הנשרפים (סנהדרין פא:): הבועל ארמית קנאין פוגעים בו. וזה לשון הרמב"ם בפרק י"ב מהלכות איסורי ביאה (ה"ד) כל הבועל גויה בין דרך חתנות בין דרך זנות אם בעלה בפרהסיא והוא שיבעול לעיני עשרה מישאל או יתר אם פגעו קנאין והרגוהו הרי אלו משובחין וזריזין ודבר זה הלכה למשה מסיני הוא ראה לדבר זה מעשה פנחס בזמרי (במדבר כה ו ח)

שולחן ערוך חושן משפט סימן תכה סעיף ד

דף אחר ערוה, ואחרים היו רודפים אחריו להצילה, ואמרה להם: הניחוהו כדי שלא יהרגני, אין שומעין לה אלא מבהילין אותו ומונעין אותו ע"י הכאת אבריו, ואם אינם יכולים באבריו אפילו בנפשו.

הגה: הבא על העובדת כוכבים בפרהסיא טז] לעיני עשרה ישראלים, קנאין פוגעים בו ומותרין להרגו. ודוקא בשעת מעשה, אבל אם פירש אסור להורגו, יז] ודוקא שהתרו בו ולא פירש. ודוקא שבא הקנאי להורגו מעצמו, אבל אם שאל לבית דין אין מורין לו כך.

Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Isurei Biya 12:4-5

רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יב

הלכה ד

כל הבועל כותית בין דרך חתנות בין דרך זנות אם בעלה בפרהסיא והוא שיבעול לעיני עשרה מישראל או יתר אם פגעו בו קנאין והרגוהו הרי אלו משובחין וזריזין, ודבר זה הל"מ הוא ראייה לדבר זה מעשה פנחס בזמרי.

הלכה ה

ואין הקנאי רשאי לפגוע בהן אלא בשעת מעשה כזמרי שנאמר ואת האשה אל קבתה אבל אם פירש אין הורגין אותו, ואם הרגו נהרג עליו, ואם בא הקנאי ליטול רשות מב"ד להרגו אין מורין לו ואע"פ שהוא בשעת מעשה . . . ולא עוד אלא אם בא הקנאי להרוג את הבועל ונשמט הבועל והרג הקנאי כדי להציל עצמו מידו אין הבועל נהרג עליו, והבא על בת גר תושב אין הקנאין פוגעים בו אבל מכין אותו מכת מרדות.

Talmud Yerushalmi, Sanhedrin, Chapter 9 Halacha 7

תלמוד ירושלמי מסכת סנהדרין פרק ט הלכה ז

הבועל ארמית תני רבי ישמעאל זה שהוא נושא גויה ומוליד בנים מעמיד אויבים ממנה למקום כתיב וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן מה ראה ראה את המעשה ונזכר להלכה הבועל ארמית הקנאים פוגעין בהן תני שלא ברצון חכמים ופינחס שלא ברצון חכמים אמר רבי יודה בר פזי ביקשו לנדותו אילולי שקפצה עליו רוח הקודש ואמרה והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם וגו'